

LIT.: B. Vizintin, Zdenko Balabanić (katalog), Ljubljana 1958. — R. Matejčić, Nadnaravna svjetlost, Novi list, 4. XII. 1965. — J. Depolo, Zdenko Balabanić (katalog), Zagreb 1981. — V. Maleković, Značaj na margini, Vjesnik, 2. IV. 1981. Ra. Mat.

BALAGOVI DVORI → SAMOBOR

BALDAHIN, raskošno urešena tkanina razapeta iznad oltara, biskupskoga trona ili drugih časnih mjesta. B. iznad biskupskoga trona je najčešće od drveta a za blagdana se ukrašava tkaninom; iznad propovjedaonice gotovo redovito se nalazi poligonalni baldahin na čijoj je donjoj strani naslikan ili u reljefu izrađen lik golubice. U arhitekturi, kamena, poligonalna skulptorski obrađena streha iznad kipova (osobito u gotičkoj arhitekturi).

Nebo, nebica je raskošno ukrašena tkanina pravokutna oblika razapeta na četiri motke s prevjesima na sve četiri strane, koja se nosi iznad svećenika za vrijeme euharistijskih procesija. S donje strane i na bočnim prevjesima često su naslikani ili zlatnim nitima izvezeni euharistijski motivi ili simboli.

LIT.: D. Kniewald, Liturgika, Zagreb 1937, str. 109.

A. Bad.

BALDANI, Juraj, povjesničar umjetnosti i likovni kritičar (Zrenjanin, 6. V. 1929). Diplomirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1963. Novinar, urednik Radio-Zagreba. Piše predgovore u katalozima, surađuje u listovima i časopisima. Priredio je mape »Deset hrvatskih grafičara« (1971), »Grafike Ivana Lackovića« (1971) i »Crteži Mladena Vukelića« (1975), te autorske i tematske izložbe među kojima su važnije: »Vanja Radauš« (Zagreb 1966, 1967), »Krstu Hegedušić« (Zagreb 1974), »Dvadeset godina hrvatskog kiparstva, 1955–1975« (Zagreb, 1977) i »Objektivni realizam« (Zagreb, 1982).

BIBL.: Skulptura Ivana Lozice, Rad JAZU, 1971, 360; Jugoslavensko angažirano, socijalno i revolucionarno kiparstvo, Zagreb 1978. T. Ln.

BALDASAR, Helen, arhitekt (Dubrovnik, 23. I. 1894 — Spliska, 8. VIII. 1970). Diplomirao je u Pragu 1921. Do 1932. profesor projektiranja u Splitu i Sarajevu. Do 1941. imao vlastiti biro u Splitu. Od 1943. u El Shattu gdje projektira groblje zbjega. Nakon 1945. ponovno predaje u Splitu. Pobornik funkcionalizma u arhitekturi; u našoj sredini širio je ideje praške škole. Važniji su mu objekti: vila Štambuk u Splitu, burza u Šibeniku, kupalište Bendbaša i kuća Damić (koautor D. Smiljanić) u Sarajevu. Sudjelovao na Međunarodnoj izložbi u Parizu 1925.

Al. L.

BALE, gradić JI od Rovinja. Na mjestu pretpov. gradine i rim. castruma izraslo je srednjovj. naselje od kojega je očuvana urbanistička struktura, ostaci obrambenih zidova, kula i vrata. Središnja arhit. cjelina, kaštel *Soardo-Bembo* nastao je povezivanjem dviju starijih četvrtastih kula gotičkim stambenim traktom (XIV–XV. st.), s kvadriforama na pročelju. Srednjem vijeku pripadaju i gradska lođa, fontik i pretorska palača. Župna

F. BAKOTIĆ, raspelo iz franjevačkoga samostana na Poljudu

BALE, tlocrt grada

BALE, romaničko raspelo